

A Különbség körkérdése

Ha széttekintünk egyetemi környezetünkön azt kérdezve magunktól, hogy a karokon oktatott tárgyi tudás hol párosul, vagy hol kellene társulnia valamiféle alkotói tevékenységgel és annak esetleges fejlesztésével, illetve a tudományos munka hol tételez fel egyfajta egzisztenciális irányultságot, akkor azt kell látnunk, hogy ez leginkább a filozófiaoktatásban jelentkezik. Természetesen a tudományok oktatása (fizika, matematika, nyelvészet, történelemtudomány, stb.) és azokkal való foglalkozás is igényel kreativitást. Azonban a tudomány tényekre épülő egzaktságából a filozofálás mindenképpen elmozdulást jelent, eltekintve attól, hogy e szakon is erős a törekvés arra, hogy a filozófiából tudomány váljék, legalábbis az oktatás szintjén: "filozófiatörténet".

A filozófia szak egyetemünk olyan helye, ahol az alkotás kérdése felvethető az oktatás tekintetében is. Ez a lehetőség a filozófia természetéből fakad. Aki ugyanis filozófiával foglalkozik, a konkrét, történelmileg ránk hagyományozott filozófiai tanításokkal, kénytelen saját világnézetét vagy önálló személyes gondolkodását ütköztetni a különböző nézetekkel. Másrészt mindez az oktatásban is felvet egy kérdést. Tudniillik azt, hogy a filozófia-oktató mennyire van tekintettel, illetve mennyire tartja fontosnak tekintettel lenni arra, hogy az őt hallgatókban, a filozófiát szükségszerűen kísérő történeti tudás halmozása mellett vagy által, formálódik egy személyes, egyénre szabott gondolkodás, egy *egzisztenciális kérdés* is, amely valaha a filozófia elindítója volt.

Mindennek végiggondolása bennünket arra készítetett, hogy megkérdezzük a Filozófia Tanszék néhány oktatóját arról, hogy benne hogyan zajlik le a találkozás a filozófiatörténet tanulmányozása és az egyéni, személyes gondolkodása között? Megkérdeztük, mindez miként jelenik meg számára az oktatásban? Mennyire tartja fontosnak a filozófiatörténet tanítása mellett az egyéni gondolkodás, az egzisztenciális kérdés képességének fejlesztését a hallgatókban? Kérdésünkben utaltunk arra a kanti különbséttételre, miszerint filozófiát *nem*, csak filozofálni lehet tanítani. Megkérdeztük azt is, hogy az alkotó gondolkodást mennyire teszi lehetővé az egyetemi légkör, és mennyire partnerek ebben a hallgatók? Úgy érezzük, hogy e kérdés minden korban aktuális, de különösen ma, amikor a filozófia intézmények falain belülre szorul, és már csak ott lelhető fel.

Elnézést kell kérnünk azon oktatóktól, akik a terjedelem szűkössége miatt most nem kaptak megszólalási lehetőséget. A KÜLÖNBség nyitott a témát illetően mindenfajta reflexióra, akár oktatók, akár hallgatók, akár más olvasók részéről.

Következzenek tehát a válaszok.

